

§ 6.

Justerades protokollsutdrag rörande de vid detta sammanträde fattade beslut.

Sammanträdet afslutades kl. 1 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Onsdagen den 2 Februari.

Kl. ½2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 26 Januari.

§ 2.

Föredrogs Riksdagens Revisorers Berättelse om den år 1869 af dem verkställda granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1867; jemte de i anledning af samma berättelse infortrade och till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga utlåtanden.

Ordet begärdes af

Herr Lundqvist: Vid genomseende af Revisorernes föreliggande Berättelse har jag särskildt fäst mig vid hvad de under Nionde Hufvudvudtiteln anført angående folkskolelärares pensionsinrättning.

Rikets Ständer hafva 1866 till denna inrättning såsom grundfundsmedel anvisat 180,000 R:dr. Genom ytterligare statsanslag och andra tillskott hafva inrättningens tillgångar stigit så, att balansen till 1868 uppgick till 293,322 R:dr 10 öre.

År 1867 utgjorde antalet af de uti pensionsinrättningen delegande folkskole-distrikt 2,177 med 2,825 lärare, och år 1868 uppgick distriktens antal till 2,179 med 2,857 lärare. För sistnämnda år utbetaltes pensioner till 28 pensionärer med ett sammanräknadt belopp af 6,371 R:dr; hvaremot arfvoden till direktionens ledamöter och tjänstemän samt öfriga förvaltningskostnader för samma år uppgingo till sammanlagdt 7,008 R:dr 43 öre. Således uppgick förvaltningskostnaden under denna tid till högre belopp än de utbetalta pensionerna tillsammans. Och — ej nog härmed — dessa kostnader komma än ytterligare att förökas, enär den af Kongl. Maj:t för inrättningen den 15 Mars 1867 fastställda stat upptager dem till sammanlagdt tiotusen Riksdaler. Detta förhållande är i san-

ning bedräfligt. Inrättningen är icke i sådan ställning att den kan tåla dessa dryga omkostnader; och bland andra nödiga besparingar bör en sådan först och främst ega rum härstädes.

För att bereda en sådan besparing, hafva äfven revisorerne, som ansett denna inrättning icke kräfa en särskild styrelse- och förvaltningspersonal, välbetänt föreslagit att inrättningen borde i berörda hänseende med annan pensionsinrättning förenas. En dylik åtgärd anser jag vara af så trängande behof att jag, derest jag egde grundlagsenlig rätt dertill, skulle framställa motion i sådant syfte; men jag är öfvertygad att Utskottet, utan påminnelser, skall göra hvad å detsamma ankommer för att bereda rättelse i anmärkta missförhållandet.

Berättelsen hänvisades härefter till Stats-Utskottet, som jemväl skulle erhålla del af Herr Lundqvists nu afgifna yttrande.

§ 3.

Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren, i enlighet med hvad Herrar Talmän vid hållet talmanssammanträdet öfverenskommit att för Kamrarne föreslå, ville besluta om anställande af här nedan omnämnda val sålunda, att i sammanträdet:

Onsdagen den 9 Februari skulle dels väljas tolf valmän att, gemensamt med tolf valmän från Första Kammaren, utse komiterade för tryckfrihetens värd, dels jemväl då utses två revisorer och två revisorssuppleanter för ej mindre Bankens diskontkontor än jemväl för hvar och ett af Bankens lånekontor i orterna; samt vidare att i sammanträdet:

Lördagen den 12 Februari skulle utses dels tjugofyra ledamöter i den nämnd, hvilken enligt 69 § Riksdags-ordningen eger att döma, huruvida Högsta Domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjenta att i deras embeten bibehållas; dels äfven sex revisorer, jemte tre revisorssuppleanter, för granskning af Statsverkets, Riksbankens och Riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning.

Detta förslag blef af Kammaren bifallet.

§ 4.

Herr Talmannen tillkännagaf, att det, enligt Kammarens beslut, under hans inseende uppgjorda förslag till gruppering af alla de motioner, dem Kammaren hänvisat till Tillfälligt Utskott, nu vore uppsatt. Berörda förslag, som derefter upplästes, var af följande lydelse:

Förslag till gruppering af de motioner, som af Riksdagens Andra Kammare blifvit hänvisade till behandling af Tillfälligt Utskott.

1:o. Ett Tillfälligt Utskott för behandling af frågor rörande undervisningsväsendet:

Hit skulle öfverlemnas motioner af:

- 1:o) Herr A. Rundbäck, N:o 22, om förändrad plan för undervisningens meddelande vid rikets elementarläroverk;

- 2:o) Herr A. Rundbäck, N:o 23, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med hemställan om ett tillägg till 1 § 1 mom. i Kongl. Stadgan om folkundervisningen i riket af den 18 Juni 1842;
- 3:o) Herr P. Benjaminsson, N:o 92, om nedsättande af en komité för utarbetande af förslag till folkskolestadga;
- 4:o) Herr J. Mankell, N:o 101, angående religionsundervisningens skiljande från folkskolelärarebefattningarne och samma undervisnings öfvertagande af presterskapet.

Summa fyra motioner.

2:o. *Ett Tillfälligt Utskott för behandling af frågor angående tjenstemäns tjenstgörings- och aflöningsförhållanden:*

Hit skulle hänföras motioner af:

- 1:o) Herr O. P. Rylander, N:o 28, om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t derom att den, som förut innehar ordinarie tjenst på stat, icke må till tjensteman vid Statens jernvägar förordnas;
- 2:o) Herr Olof Larsson, N:o 56, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om tillsättande af en komité för behandling af frågan om statsförvaltningens förenklande;
- 3:o) Herr L. Öhlin, N:o 67, om åläggande för Kronans uppborðsmän att debitera, uppbära och redovisa presterskapets löner;
- 4:o) Herr C. I. Bengtsson, N:o 72, om ändring i 11 § 1 mom. af Kongl. Förordningen den 11 Juni 1862, rörande ordnandet af presterskapets inkomster;
- 5:o) Herr Lars Persson, N:o 100, rörande ändring i 5 § af Kongl. Kungörelsen den 21 Oktober 1864, innefattande instruktioner för direktioner, läkare och sysslomän vid länens lasarett och kurhus;
- 6:o) Herr J. Mankell, N:o 104, derom att landshöfdinge- och militärbefattningarne på Gotland måtte åtskiljas;
- 7:o) Herr F. Pettersson, N:o 145, rörande underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om utredning, huruvida icke reorganisationen af laudtmäteristaten lämpligast kunde ske genom rikets indelning i laudtmäteridistrikter;
- 8:o) Herr B. Bengtsson, N:o 159, om ändring i Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862, angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster.

Summa åtta motioner.

Öfriga, till Tillfälligt Utskott hänvisade motioner, som till följd af deras olikartade innehåll icke låta sig under någon gemensam rubrik sammanföra, men af hvilka de flesta afse partiela ändringar i det ekonomiska författningsväsendet, torde lämpligen kunna fördelas mellan tvänne Utskott, och hemställas alltså att:

3:o. *Under behandling af ett Tredje Tillfälligt Utskott må komma nedannämnda motioner, nemligen af:*

- 1:o) Herr J. G. Granlund, N:o 47, om nedsättning i nu gällande telegramtaxa;
- 2:o) Herr J. Rundbäck, N:o 88, om ett tillägg till 32 § i Fabriks- och Handtverksförordningen den 22 December 1846 i syfte att arbetstiden för barn icke må utsträckas öfver tio timmar om dagen;
- 3:o) Herr P. A. Bergström, N:o 117, om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t, att en författning måtte utfärdas i fråga om beskaffenheten af och tillsynen å ångkittlar och ångpannor till förekommande af olyckshändelser genom desammas begagnande;
- 4:o) Herr O. Nilsson, N:o 156, om ändring i 16 § af gällande jagtstadga;
- 5:o) Herr P. Staaff, N:o 169, om utfärdande af en författning, att Svenska ångbåtar, som göra regelbundna turer mellan Danska kusterna och Svenska landet, måtte, efter verkställd inklarering, anses och behandlas såsom mellan inrikes orter gående fartyg;
- 6:o) Herr P. Staaff, N:o 170, om ändring af 27 § i Kongl. Maj:ts ordningsstadga för rikets städer;
- 7:o) Herr A. Medin, N:o 220, med förslag till åtskilliga ändringar i jernvägstrafiken äfvensom till nedsättning i nu gällande trafiktaxa;
- 8:o) Herr Lars Ersson, N:o 229, om förändring i Kongl. Stadgan den 31 Januari 1855, angående justering af mått, mål och vikt.

Summa åtta motioner.

4:o. *Till ett fjerde Tillfälligt Utskott skulle då komma att öfverlemnas återstående motioner, nemligen af:*

- 1:o) Herr Samuel Jonsson, N:o 35, om återhemtande på Statsverkets bekostnad af sådana personer, som, utan att hafva godtgjort sina fordringsegare eller afträdt sin egendom, afvikit till Amerika;
- 2:o) Herr Åke Andersson, N:o 62, angående underdånig hemställan till Kongl. Maj:t om rättighet för rusthållare vid de indelta kavalleriregementena att under vissa vilkor begagna rustningshästarne för jordbruksarbete;
- 3:o) Friherre G. Tamm, N:o 140, om utredning, huruvida Upsala och Stockholms län lämpligen må kunna förenas till ett laudshöfdingedöme och Södertörn öfverflyttas till Nyköpings län;
- 4:o) Herr J. Englander, N:o 177, om förbud för landthandlare att idka handel med vissa varor;
- 5:o) Herr S. Jonsson från Jönköpings län, N:o 198, om sådan förändring i Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869, att

innehafvare af augmentsräntor förklaras berättigade samma räntor vid uppbördsstämorna uppbära;

- 6:o) Herr Åke Andersson, N:o 207, angående förändrade bestämmelser i afseende å utfärdande af frejdebetyg;
7:o) Herr Sven Nilsson i Österslöf, N:o 210, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående vidtagande af åtgärder för utfäende från Danska Geheime-arkivet och andra under offentlig vård stående Danska samlingar af der befintliga handlingar rörande sådana Svenska provinser, som förr tillhört Danska riket.

Summa sju motioner.

Efter skedd uppläsning blef detta förslag af Kammaren godkändt; och hade Kammaren alltså beslutat att tillsätta fyra Tillfälliga Utskott. Ledamöternas antal i denna Kammares Tillfälliga Utskott hade, enligt hvad Herr Talmannen upplyste, vid 1867 och 1868 års riksdag varit sju, men år 1869 ökats till nio, utan att vid någondera af dessa riksdagar några suppleanter för bemälde ledamöter blifvit valde. Kam-maren beslöt att bibehålla ledamöternas antal sådant som det vid sist-förflutna riksdag blifvit bestämdt, och att val af de nio ledamöter, som alltså komme att tillsättas i hvart och ett af ofvan omförmälda fyra Tillfälliga Utskott, skulle försiggå Lördagen den 5 i denna månad.

§ 5.

Herr *P. O. Pettersson* från Östergötlands län erhöi fjorton dagars ledighet från riksdagsgöromålen, räknadt från den 7 i denna månad.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag rörande det under § 2 upptagna ärende.

Sammanträdet afslutades kl. 2 $\frac{1}{4}$ e. m.

In fidem
H. Husberg.